

† Ἀντώνιος μονοβασιώτης ¹⁾ μαρτυρῶ τὰ ἄνωθεν.

23.

Μίσθωσις ἐργασίας τῆς 14 Σεπτεμβρίου 1674. Νοτάριος. X Βασμουλός (Βιβλ. 2 σ. 121).

† 1674 Σεπτεμβρίου 14. Τὴν σήμερον ὁ παρὼν κύρ Νικολὸς Νίκλος τοῦ ποτὲ Θεοδωρῆ ἀπὸ τὴν Μάνη συνιβάζεται νὰ σταθῇ μὲ τὸν παρόντα μ(ισσέ)ρ Νικολὸ Μαυρίκι ²⁾ χρόνους δύο ἐρχομένους, ἀρχινῶντας ἀπὸ τὴν σήμερον νὰ τὸν δουλεύῃ καλὰ καὶ ἐμπιστεμένα εἰσὲ ὅ,τι τὸν ἤθελε διορθῶναι ὁ αὐτὸς Μαυρίκις καὶ διὰ τὸν κόπον του καὶ δούλεψίν του ἐσταθήκανε ντακκόρδο νὰν τοῦ δίνη τὸν κάθε χρόνον ριάλια δύο, ἡγουν τοὺς δύο χρόνους ἀφόντις ἤθελε φινίρει νὰν τοῦ δώσῃ ριάλια τέσσερα, νὰν τὸν θρέφῃ καὶ νὰν τοῦ κάμῃ τὸν κάθε χρόνον δύο ζευγάρια παπούτζια μονά, ἓνα βρακὶ καὶ δύο πουκάμισα καὶ ἓνα ζιπλουνί ³⁾ διπλαρένιο καὶ ἂν ἤθελε τοῦ δώσῃ προῖμα καὶ ἤθελε τὸ χάσει, νὰ εἶναι σοττοπόστος νὰ τὸ κορ-ρισποντέρη τοῦ νοικοκύρι δουλεύοντάς τον ἐμπιστεμένα, ὡς καθὼς εἶναι ἡ τάξις τῶν καλῶν καὶ ἐμπιστεμένων δουλεπτῶν, καὶ τὰ δύο βρακιά, δύο πουκάμισα, τρία ζιπλουνία καὶ ἓνας γαμπᾶς καινούριος ὅπου τοῦ ἔχει ἄλ πρεζέντε ⁴⁾ ἴν ἐσσερε ⁵⁾, τοῦ τὰ ἀφίνει ὁ αὐτὸς Μαυρίκις διὰ μία του καλωσύνη καὶ διὰ τὴν δούλεψιν ὅπου ἕως τὴν σήμερον τοῦ ἔκαμε ὁ αὐτὸς Νίκλος δὲν πρετεντέροντας μήτε ὁ αὐτὸς Νίκλος τίποτις ἄλλο διὰ τὸν καιρὸν τὸν ἀπερασμένον καὶ μὲ πάττο καὶ ἐξεκαθαρωσύνη ⁶⁾, ὅτι ἂν ἤθελε τὸν εὔρει εἰς κλεψίαν ἢ εἰς ἄλλο μανκαμέντο, νὰ ἡμπορῇ νὰν τότε διώχνῃ καὶ νὰ μὴν τοῦ δίνη τίποτις παρὰ τὰ ροῦχα ὅπου τοῦ ἤθελε ἔχει γεναμένα, ὁμοίως ἂν δὲν ἤθελε σταθῇ νὰ φινίρῃ τοὺς ἄνωθεν δύο χρόνους καὶ ἤθελε φύγει νὰ μὴν εἶναι σοττοπόστος ὁ ἄνωθεν Μαυρίκις νὰν τοῦ

¹⁾ Μονοβασιώτης. Οἰκογ. Μ. ἐγκατεστάθη ἐκ Μονεμβασίας εἰς Ζάκυνθον. Σήμερον ὡς ἐπὼν. ἀπαντᾷ ὁ τύπος Μονεβασίτης.

²⁾ Νικολὸ Μαυρίκι. Ἡ οἰκογ. Μ. μνημονεύεται ἐν Ζακ. τῷ 1513 προερχομένη ἐκ Κρήτης. Μαυρίκι δὲ ὡς τοπων. μαρτυρεῖται εἰς περιοχὴν χωρίων Γερακαρίου Μέσου καὶ Κούκιεσι τῷ 1679.

³⁾ Ζιπλουνί. Βενετ. Zippon, giurpone. Εἶδος φορέματος· ἀνδρικὸν περιστήθιον ἀκριβῶς τὸ τῶν σημερινῶν Κρητῶν Ζιπλόνι (γυλέκο). Ἐν Σητεῖα, σήμερον φοροῦν μόνον αἱ γυναῖκες. Ἡ χρῆσις αὐτοῦ καὶ ἐν Μάνη, φοροῦν δὲ αὐτὸ τὰ μικρὰ παιδία καὶ λέγεται ζαμπουνάκι. Ἐν Μεγίστῃ ἦτο εἶδος σιγουνίου, τσόχινον ἢ μεταξωτὸν ἢ βελούδιον, ἀνοικτὸν ἐμπροσθεν ἵνα φαίνεται τὸ ὑποκάμισον καὶ σχηματίζον κόλπον περὶ τὸ στῆθος. Ταῦτα ἦσαν διαφόρων ζωηρῶν χρωμάτων βλ. Περιοδ. «Ἡ Μεγίστη» 2 (1939) φύλλ. 22 σ. 11. Ἡ λέξις ἀπαντᾷ ἐν συμφωνητικῷ ἐγγράφῳ τοῦ 1487 (Κ. ΣΑΘΑ, Μεσαιων. Βιβλ. 6, 656).

⁴⁾ ἄλ πρεσέντε. (Al presente) = ἐπὶ τοῦ παρόντος.

⁵⁾ ἴν ἐσσερε (In essere) = νὰ εἶναι.

⁶⁾ ἐξεκαθαρωσύνη· διασάφησις.

δώση κανένα παγαμέντο μόνον νὰ χάνη τὸν κόπον του καὶ νὰ μὴν παίρνη παρὰ τὰ ροῦχα του, ὥς ἄνωθεν. Ἔτσι σταμπιλίδο ντακκόρδο πὲρ πάττο ἐσπρέσσο εἰς μαρτυρίας τῶν κάτωθεν.

† παῖσιος ἱερομόναχος μαρτυρῶ τὰ ἄνωθεν

† νοῦτζος μοθωναῖος ¹⁾ μαρτυρῶ τὰ ἄνωθεν.

24.

Συμβιβασμός τῆς 16 Ὀκτωβρίου 1678. Νοτάριος Ν. Νομικός (Βιβλ. 9 σ. 165).

† Ἐν Χριστοῦ ὀνόματι, ἀμήν. 1678 Ὀκτωβρίου 16. Τὴν σήμερον ὁ πατρὸν Μιχάλης Νίκλος τοῦ π(ο)τ(έ) Γιάννη ἤρθε εἰσὲ σύμβασι μὲ τὴν κουνιάδα του, τὴν κυρὰ Κυριακή, χήρα τοῦ π(ο)τ(έ) Κώστα Νίκλου εἰς τὲς διαφορὰς ὅπου εἶχανε διὰ τὸ πρᾶγμα τοῦ ἄνωθεν ποτὲ Κώστα, συμβίου της καὶ ἀδελφοῦ του, ρεσπεττίβε καὶ δακκόρδο ρεμοβέρουνται ἀπὸ τὴν κρίσι ὅπου ἀρχίνησαν νὰ κάμουν καὶ θέλουνε νὰ ἔχη πᾶσα μέρος ἐκεῖνο ὅπου ἐπῆρε καὶ περιπλέο ἡ αὐτὴ χήρα νὰ ἡμπορῇ νὰ σκουδέρη τὸ λάδι ὅπου τοῦ ἐχρwsτούσανε καὶ δύο ριάλια ὅπου τοῦ ἀσπεττάριζε ἀπὸ τὸ βιάτζο ὅπου ἔκαμε μὲ τοῦ πατρὸν Γιάννη Σφεντόνα ²⁾ τὴν βάρκα, ὁ ὁποῖος Σφεντόνας ἐτότες δὲν ἦτανε μὲ δαύτην ἢ γιὰ δανεικὰ ἢ γιὰ μερτικό του, καὶ περιπλέο νὰ σκουδέρη ἡ αὐτὴ χήρα τὸ μερτικό του, ὅπου τοῦ ἀσπεττάρει ἀπὸ τὸ ὕστερο βιάτζο. Καὶ οὕτως ἔμειναν εὐχαριστημένοι καὶ οὔτε τὸ ἓνα μέρος οὔτε τὸ ἄλλο προτεντέρει κανένα ἄλλο πρᾶγμα, κόφτοντας καὶ λυώνοντας ὅ,τι ἔκάμανε εἰς τὸ κριτήριο, θέλοντας νὰ ζήσουν καὶ τὰ δύο μέρη εἰρηνικὰ ὥσαν καλοὶ ἰδικοὶ ὅπου ἦτανε καὶ χριστιανοί, καὶ ἃ λάχη τίβοτις ζημία, νὰ εἶναι καὶ νὰ ἀγροικᾶται ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἄνωθεν δυονῶν εἰς ὑπόσχεσις καὶ τὰ ἐξῆς ὑπὸ μαρτυρίας τῶν κάτωθεν.

† γιάννης ἐμινᾶτος (:) μαρτυρῶ τὰ ἄνωθεν

† τζόρτζης σκλάβος ³⁾ μαρτυρῶ ὡς ἄνωθεν.

¹⁾ νοῦτζος μοθωναῖος. Οἶκογ. Μ. ἐν Ζακ. μαρτυρεῖται προερχομένη ἐκ Χανίων. Πιστοποιήσις κατατεθεῖσα παρὰ τῷ συμβολαιογράφῳ Β. Μπονσινιόρ τῇ 26 Σεπτεμβρίου 1675 ἀναγράφει ὅτι «ἐρχόμενος ἀπὸ τὴν Χίο ὁ ἀφέντης νικολὸς μοθωναῖος ἐδῶ ἐσκλαβώθηκε ἀπὸ γαλιότες τῆς Παρπαρίας καὶ εἶναι τώρα σκλάβος χρόνους τέσσερας εἰς Τρίπολιν». Βλ. Α. Χ. ΖΩΗ, Κρήτες ἐν Ζακύνθῳ, *Ε. Ε. Κ. Σ.* 2 (1939) σ. 131.

²⁾ Γιάννη Σφεντόνα. Ὡς παρών. τὸ ὄνομα Σφενδονᾶς, Σφενδονῆς, Σφενδόνης ἀπαντᾷ ἐν Ἀθήναις *Χ.Ι.Α.* 573 σ. 17, 30.

³⁾ Τζόρτζης σκλάβος. Ἡ οἶκογ. μαρτυρεῖται ἐν Ζακ. καὶ τῷ 1684. Σκλάβοι δὲν ἦσαν πάντοτε οἱ σλάβοι ἀλλ' ἐκαλοῦντο οὕτω παρετυμολογικῶς, τῆς λέξεως ἤδη ἀπὸ τῆς δευτέρας βυζαντινῆς περιόδου δηλούσης ἐν Κρήτῃ τὸν αἰχμάλωτον. Ἐπώνυμον Σκλάβος ἐν Κρήτῃ ἀπαντᾷ τῷ 1428. *Michali Sclavo, Xeno Sclavo, Nicola Sclavo*. Καὶ τοπων. ἐν Κρήτῃ τά:

